

COLLECT AAA

1st May 2019

Peter Van Kester

Kustaa Saksi

Eigentijdse wandkleden

COLLECT AAA

1st May 2019

Peter Van Kester

Dat wandkleden sprankelend en eigentijds kunnen zijn, bewijst de Finse Kustaa Saksi (°1975). Hij woont in Nederland, waar hij nauwelijks bekend is, ondanks zijn fenomenale talent. Daarbuiten wel. Galeriers in Amerika en Azië verkopen zijn werk en vanaf juli, wanneer Finland tijdelijk voorzitter van de EU wordt, hangt er een 26 meter lang werk van zijn hand in de ontvangstruimte in Brussel. In mei exposeert Saksi bij Spazio Nobile in Brussel.

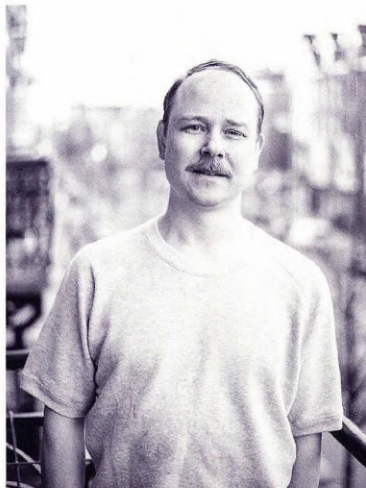
TEKST: PETER VAN KESTER

Aangetrokken door de modewereld en de romantiek van de Lichtstad, trok Kustaa Saksi in 2003 naar Parijs. Hij ontwierp dessins, commercials en illustraties voor modehuizen en tijdschriften. Vier jaar later verhuisde hij naar Amsterdam. Aanvankelijk voor een paar maanden, maar inmiddels woont hij er al twaalf jaar. Tijdens zijn opleiding tot grafisch ontwerper koos Saksi voor illustratie. Zijn oeuvre bevat inmiddels wandtapijten, kleding- en meubelstoffen, schoenen, commercials en kunstinstallaties voor merken als Marimekko, Nike, Ferragamo, Issey Miyake, Lacoste en Swarovski. Hij exposeerde onder meer in het Victoria & Albert Museum, Cooper Hewitt Museum, San Jose Museum of Art en het TextielMuseum in Tilburg.

Je noemt jezelf 'graphic storyteller'?

Kustaa Saksi: "Ik wil niet enkel mooie beelden maken, maar een verhaal vertellen. Daarom werk ik graag vanuit een thema, dat geeft houvast. Mijn in februari gepresenteerde nieuwste collectie 'First Symptoms' had migraine als thema. Daar heb ik sinds mijn vroege jeugd al last van. Tijdens zo'n aanval ontstaan er heftige, visuele vervormingen. Ik zie dan flikkerende, zigzaggende beelden en felgekleurde patronen. Beetje vergelijkbaar met Marokkaanse tegelwanden. Het lijken patronen die in allerlei culturen wereldwijd opduiken en daar wilde ik iets mee doen. Neuroloog Oliver Sacks schreef een prachtig boek over migraine. Hierin beschrijft hij onder meer hoe de hersenen (de brain cortex) volgens bepaalde patronen zijn opgebouwd. Misschien zie ik die patronen tijdens zo'n aanval? Het is een wilde theorie, maar ik vind het interessant om met deze beelden te werken. En de schoonheid ervan te tonen. In mijn wandkleden heb ik ze vooral aan de boven- en onderkant verwerkt." Lachend voegt hij eraan toe: "Ik gebruik mijn migraine als een gace."

"Ik wil niet enkel mooie beelden maken, maar een verhaal vertellen. Daarom werk ik graag vanuit een thema, dat geeft houvast."

linkerpagina

'In Full Bloom' uit de serie First Symptoms. © Foto: Jussi Puikkonen.

links

Kustaa Saksi. © Foto: balcony.

onder

Detail uit 'Hypnopompic Herbarium Of Dreams'. Jacquard geweven, mohair, polyamide, acryl en lurex, 170 x 243 cm. Editie van 6.

Op zijn laptop toont Kustaa diverse wandtapijten uit de 'First Symptoms' collectie. Een migraineaanval begint vaak met een aura. Dat is een ontlasting van hersencellen die korte tijd sterk geactiveerd worden en daarna tijdelijk uitdoven. Het

COLLECT AAA

1st May 2019

Peter Van Kester

rechts

Detail uit 'Arbor vitae', 2013.
© Kustaa Saksi.

onder

'Arbor vitae', 2013. © Kustaa Saksi.

rechterpagina

'Archetypes' uit de serie First
Symptoms. Afmetingen 600 x 400
cm. © Foto: Jussi Puikkonen.

veroorzaakt onder meer bijna psychedelische flikkeringen. De agressieve tapijten Attack en Aura verbeelden de heftigheid van zo'n aanval. Ze zijn opgebouwd uit zijde, rubber en fluorescerend koperdraad, waarmee Saksi de flikkering suggereert. Ook gebruikt hij mohair, alpaca, linnen en katoen om zijn rijk gelaagde voorstellingen te realiseren. 'Aftermath' ademt een vriendelijker atmosfeer. De hallucinaties lossen op, de rust keert terug.

Zie je jezelf als kunstenaar of meer als ontwerper?

"Dat maakt me eigenlijk niet zoveel uit. Wat zijn de verschillen? Iedereen heeft er zo zijn ideeën over. Ik doe het allebei, maar werk het liefst als kunstenaar. Via het toegepaste werk 'koop' ik als het ware tijd om mijn vrije werk te ontwikkelen. Mijn wandkleden worden inmiddels wereldwijd verkocht en ik kan er nu aardig van leven. Vorig jaar waren zij

"Vaak lijkt het alsof er foutjes in zitten, maar ik probeer het effect van het Japanse wabi-sabi te bereiken: natuurlijke oneffenheden die voorkomen dat het werk te perfectionistisch wordt."

te zien op de nieuwe designbeurs Collectibles in Brussel. Dit jaar hingen zij op Art Brussels. Daar vind ik dit werk toch meer op zijn plaats."

De collectie 'Hypnopompic' (2013) ging ook over de geheimzinnige werking van het onderbewustzijn. Deze keer over hypnopompe dromen: extreem realistische dromen (ook wel sluimerhallucinaties genoemd) die voor de slapende angst-aanjagend levensecht zijn. Vaak gaan ze vergezeld van geluiden. Saksi: "Ik voerde lange gesprekken met een familielid dat aan hypnopompe dromen lijdt. Sickness excites me. Het zijn heftige dromen alsof je in de jungle loopt. Er komen uitvergrote dieren in voor zoals apen, harige spinnen en vogels. Die keren dan ook terug in mijn wandkleden. De natuur vormt sowieso een eindeloze inspiratie voor mij. En dan vooral de gestileerde natuur uit de Jugendstil en de art deco."

De wandtapijten worden in gelimiteerde oplagen gemaakt. Meestal hebben zij een duidelijke voor- en achtergrond. De achtergrond is neutraal, met overwegend horizontale accenten. De verticale voorgrond bevat planten, zaden, bloemen, dieren, insecten en fantasiefiguren, uitgewerkt tot in het kleinste detail.

Er lijkt een uitgesproken verticale opbouw aanwezig in je voorstellingen?

Saksi reageert verrast. "Daarvan ben ik me eigenlijk niet bewust. In de achtergrond breng ik eindeloos variaties aan. Vaak lijkt het alsof er foutjes in

COLLECT AAA

1st May 2019

Peter Van Kester

zitten, maar ik probeer het effect van het Japanse wabi-sabi te bereiken: natuurlijke oneffenheden die voorkomen dat het werk te perfectionistisch wordt. Zij zorgen voor een eigen schoonheid." Saksi maakt altijd eerst tekeningen die hij vervolgens bewerkt op de computer. Deze 'schetsen' stuurt hij naar Stef Miero van het Textiel-Lab in Tilburg. Daarna gaan zij samen aan het werk. Soms veranderen de schetsen ingrijpend, soms nauwelijks. De kleden worden geweven op de computergestuurde Jacquardmachine. Saksi werkt dus nooit vanuit het fysieke weefproces, sterker: hij raakt het weefgetouw niet aan. Hij wil de mogelijkheden open houden en zich laten verrassen hoe de materialen en kleuren spontaan in de weefmachine combineren. "We maken altijd kleine proefstukken. Daarbij probeer ik mij steeds het geheel voor te stellen. Soms duurt dit proces weken. Als het eindresultaat dan toch niet overtuigt, beginnen we opnieuw."

Omdat hij geen ambachtsman is, stelt Kustaa Saksi in het TextielLab vaak de 'verkeerde' vragen. Zij leiden tot interessante experimenten, soms fouten. Maar ook tot verrassingen, waarvan zowel hij als het TextielLab leren. De randen zijn nooit afgewerkt, maar bewust rafelig zodat je de draden en de samenstellende materialen goed kunt zien.

Je weeft pas sinds 2011. Waarom wil je je tekeningen die op zich al prachtig zijn, in textiel uitvoeren?

"Ik wil ze graag in drie dimensies zien. Pas dan worden zij tastbaar. Anders zou ik het onbevredigend vinden. Ik experimenteer graag met garens en materialen. Het maken van de bindingen - de manier waarop de inslagdraden door de ketting worden gevoerd - vraagt veel tijd. Dat kan op heel veel manieren. Als de bindingen te los zijn, wordt het slordig, maar als we ze te strak maken, wordt het rigide. Hoe meer variatie we in deze bindingen aanbrengen, hoe levendiger het wordt. Dat is een spannend proces, zo kan ik de kracht van de afbeelding sturen. Dat doen we ook door te experimenteren met ongebruikelijke kleurencombinaties."

Vervolgens begint Saksi te vertellen over de beroemde Ryjy wandtapijten uit zijn vaderland. Vroeger hingende die in Finse huizen aan de muur. "Het zijn een soort stugge dekens met gestileerde,

---

"Ik wil ze graag in drie dimensies zien. Pas dan worden zij tastbaar. Anders zou ik het onbevredigend vinden. Ik experimenteer graag met garens en materialen."

met de volkskunst verwante patronen, motieven en figuurtjes erin. Meestal ontleend aan de natuur. Ik vergelijk ze graag met de Marokkaanse tapijten die de verschillende stammen hadden. Ze behoren tot mijn vroegste jeugdherinneringen." Op zijn laptop toont hij het tapijt Kanaria dat in zijn ouderlijk huis hing. Het ademt een vage jeugdstil sfeer. Zouden sommige van zijn tapijten daarom herinneren aan de grillige decoraties van de Nederlandse jeugdstil keramist Colenbrander? "Kijk" zegt Kustaa: "Hier zit ook een uitgesproken verticale werking in, misschien heb ik het daar onbewust vandaan? Misschien probeer ik wel hedendaagse Ryjy wandkleden te maken? Zoals er ook in de jaren zestig allerlei artistieke variaties ontstonden?"

Meer weten

Bezoeken
'Kustaa Saksi'
Spazio Nobile
Brussel
www.spazionobile.com
17-05 t/m 08-09

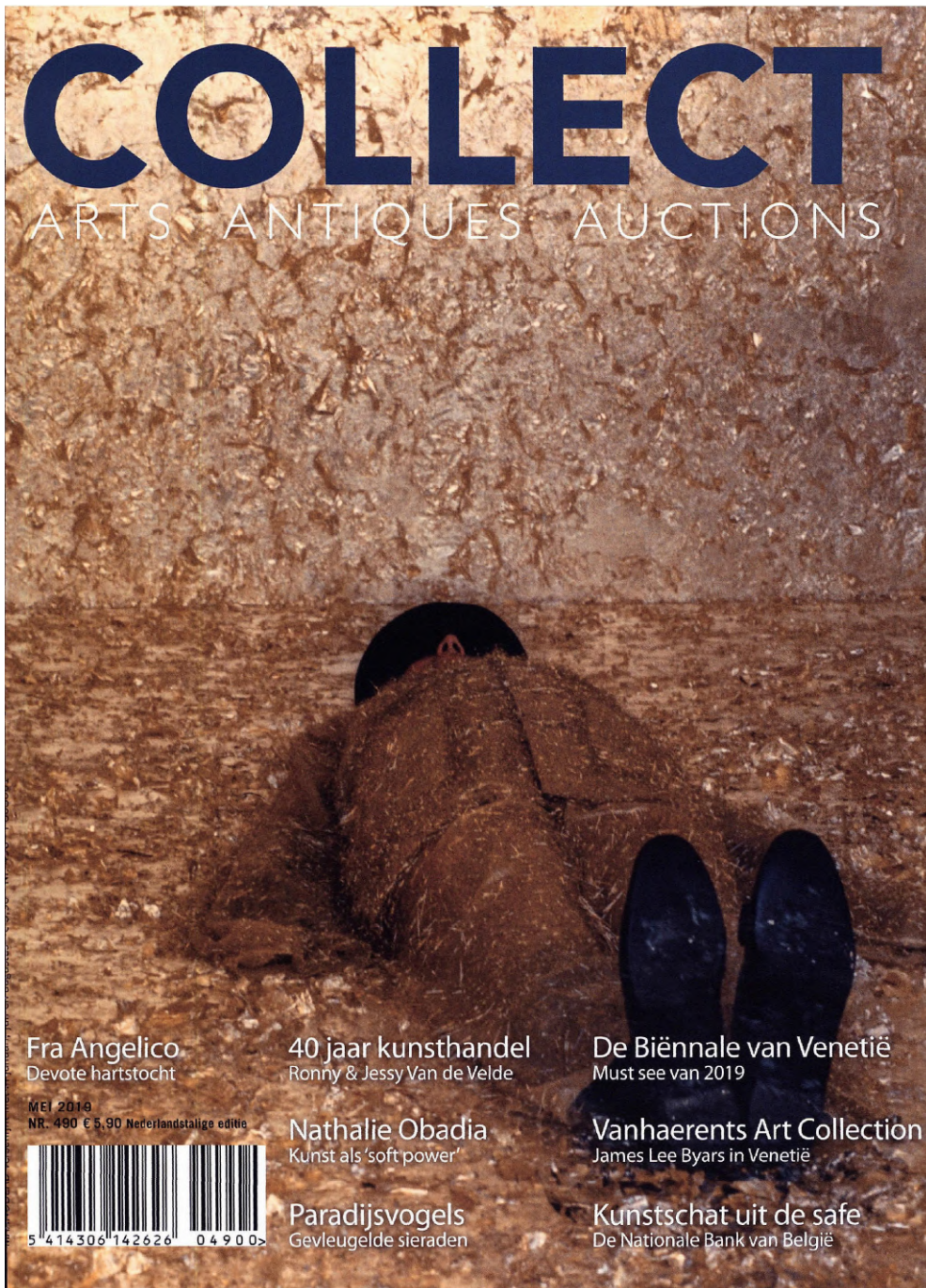
Frozen Fountain
Amsterdam
www.frozenfountain.nl

Gallery FUMI
Londen
www.galleryfumi.com

COLLECT AAA

1st May 2019

Peter Van Kester

COLLECT
ARTS ANTIQUES AUCTIONS

Fra Angelico
Devote hartstocht

40 jaar kunsthandel
Ronny & Jessy Van de Velde

De Biënnale van Venetië
Must see van 2019

Nathalie Obadia
Kunst als 'soft power'

Vanhaerents Art Collection
James Lee Byars in Venetië

Paradijsvogels
Gevleugelde sieraden

Kunstschat uit de safe
De Nationale Bank van België

MEI 2019
NR. 480 € 5,90 Nederlandstalige editie

5 414 306 142626 049002